

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

EDUCATION AND SOCIETY - 34283

Last update 19-02-2021

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: Teaching Training - Diploma

Academic year: 0

Semester: 1st and/or 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Samira Alayan, Dr. Mohamad Masalha, Hagit Cohen Eliyahu

Coordinator Email: samira.alayan@mail.huji.ac.il,
Masalha.Mohamad@mail.huji.ac.il, hagitcoel@gmail.com

Coordinator Office Hours:

Teaching Staff:

Ms. Hagit Cohen Eliyahu,
Dr. Samira Alayan,
Dr. Masalha Mohamad

Course/Module description:

To investigate the relations between education and society theoretically and empirically. The course introduces in a critical way the general meanings of education and try to bring the students to develop interest and involvement in social and educational life.

Course/Module aims:

The course introduces in a critical way the general meanings of education and try to bring the students to develop interest and involvement in social and educational life

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

1. Students will be informed about central theoretical and empirical developments in Sociology of Education
2. Students will have basic ability to read texts critically.
3. students will develop a critical outlook on education system also in Israel/

Attendance requirements(%):

80%

Teaching arrangement and method of instruction: Lectureing and discussions about text and articles.

Course/Module Content:

האוניברסיטה העברית בירושלים בית הספר לחינוך
The main goal of this course is to deal with social theory in education.
critical thinking in Israeli educational system.

המטרה הכללית של הקורס להפגיש תלמידים עם התאוריה והמחקר הסוציאלוגי בחינוך. הקורס יציג גישות תאורטיות ומחקרים מרכזיות בחינוך, גישות קלאסיות וגישות ביקורתיות, ולאחר מכן, בהתבסס עליהן, נבחן מספר סוגיות מרכזיות ביחסו הגומלין שבין המוסד החינוכי ומערכות החינוך לבין ההקשר החברתי שבתוכו הן פועלות. סוגיות מרכזיות כאלה הן: תאוריית קלאסיות ותאוריית ביקורתיות להסביר

המוסד החינוכי; חינוך וריבוד: חתכים של אתניות, לאומיות ומגדר; אידיאולוגיה, הKENYT ידע וקוריקולום; תפיסות עתידיות בחינוך וכדומה.

דרישות והערכה

- נוכחות מלאה והשתתפות בשיעורים
- קראיה שוטפת של הפריטים הביבליוגרפיים לkratet הרצאות. קראיה זו תתרום להבנת הנושאים הנלמדים.
- שני תרגילים (הרכבן ומועד הגשתן יקבעו במהלך הקורס).
- מבחן מסכם.

שיעור 1: סדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך וגישות מרכזיות

מבוא: סוציאולוגיה בחקר החינוך - מבנה או פעולה חברתית?

בשיעור זה נדון בסדר יומה של הסוציולוגיה של החינוך ובנקודות החיתוך והפגש בין הסוציולוגיה ושל החינוך.

שיעור 3+2: גישות במחקר בסוציולוגיה של החינוך

תאוריות קלאסיות: הגישה המבנית-תפקודית; גישת הקונפליקט; גישת האינטראקטיבית הסימבולית. שיעור זה ידון בגישות התאורטיות המרכזיות בסוציולוגיה של החינוך. במפגש זה נדון בתאוריה המבנית-תפקודית ובגישה הקונפליקט והאוףן שבו שתיהן רואות את החינוך.

קריאה חובה

- דורקהיים, אמיל 2002 (1956). "פדגוגיה וסוציאולוגיה", בטור: פסטרנוק רחל, פרקים בסוציולוגיה של החינוך (כרך א), האוניברסיטהفتוחה, עמ' 61-67.
- הרן, קריסטופר (1990). מגבלות החינוך בבית ספרי ואפשרותיו, אקדמיון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- הרן, קריסטופר (1990). מגבלות החינוך הבית ספרי ואפשרותיו, אקדמיון: ירושלים. פרק 2: "תיאוריות על החינוך הבית-ספרי והחברה: הפרדיגמה הפונקציונלית ופרדיגמת הקונפליקט", עמ' 41-66.

- Bowles, Samuel (1971). "Unequal education and the reproduction of the social division of labor", *Review of Radical Political Economics*, 3 (4): 1-30.

- Randall, collins (1971). "Functional and Conflict Theories of Educational Stratification", *American Sociological Review*, Vol. 36, No. 6 (December), pp. 1002-1019.

שיעור 4: המשך גישות קלאסיות; גישת הפעולה בחקר החינוך

קריאה חובה:

- Mehan, Hugh (1992). "Understanding inequality in schools: the contribution of interpretative studies", *Sociology of Education*, 65 (1), pp. 1-20.
- משונס, ג.ג (1998). "יסודות הסוציאולוגיה". בთוך: סוציאולוגיה, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 1-70.

শיעורים 6+5: תאוריית ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך

בשני השיעורים נדון בתיאוריות ביקורתית בסוציאולוגיה של החינוך, התאוריה של "פדגוגיה ביקורתית", התיאוריה של הרבת-תרבותות בחינוך והגישה הפמיניסטית בחינוך.

קריאה חובה:

פדגוגיה ביקורתית:

- פרירה, פ (1981) [1972]. פדגוגיה של מודכנים, תל-אביב, מפרש. פרק 2, עמ. 59-76.
- הרץ-לזרוביץ, ר. (2001). "פדגוגיות ביקורתית וחדשניות ומיקומן בבית-הספר הישראלי בשנות האלפיים", *עינונים בחינוך* : כתבת עת לחקר החינוך 1, 5, עמ' 131-89.

פדגוגיה רב-תרבותית:

קריאה חובה:

- יונה, יוסי (2005). "מדיניות החינוך והתרבות: מהטרוגניות תרבותית לרבת-תרבותות?", בתוכה: בזכות ההבדל- הפרויקט הרבת-תרבותי בישראל, ירושלים ותל-אביב: מכון ליר/הקבוץ המאוחד עמודים 55-112.

- Banks, J. (1995). "Multicultural education: Historical development, dimensions, and practice", In: J. Banks & A. McGee Banks (Eds.), *Handbook of Research on Multicultural Education*. NY: McMillan Publishers, pp. 3-24.

שיעור 7: צפיה בסרט

שיעור זה מיועד לצפיה בסרט.

שיעור 8: פדגוגיה פמיניסטית:

קריאה חובה:

- אברהםי-עינת, יהודית (1995). " מסרים גלויים וסמויים במערכת החינוך הישראלית- מחשבות בעקבות ממצאי מחקר". בתוכה: סגן, נאותה (עורכת) מצא מין את שוויון: מקראה לעובדי הוראה, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 109-116.

- אדי-רֶקֶח, אודרי (2003). דומיננטיות של נשים בבית-הספר ורפורמות חינוכיות. בთוך: יובל דרור, דוד נבו ורנה שפירה (עורכים), תמורה בחינוך: קווים מדיניים החינוך בישראל לשנות האלפיים (עמודים 267-288). תל-אביב: רמות - אוניברסיטת תל-אביב.

- Arnot, Madeleine (2002). 'Schooling in Capitalist America' revisited. In: *Reproducing Gender: Selected Critical Essays on Educational Theory and Feminist Politics* (pp. 200-225). London: RoutledgeFalmer.

שיעורים 9+10: חינוך וריבוד: מעמד, אתניות ולאומיות

קריאה חובה:

- Reay, Diane (2001). *Finding yourself or loosing yourself? Working class relationships to education*. *Journal of Education Policy* 16 (4): 333-346.

- Brown, Philip (2006). "The Opportunity Trap". In: Hugh Lauder, Philip Brown Jo-Anne Dillabough and A.H. Hasley (eds.), *Education' Globalization and Social Change*, pp. 381-397.

- עינה, יוסי (1995). "תל אביב לא מאמין בדרכם", הד החינוך, ס"ט (7-8).
- לוי, גל ותמר ברקאי (1988). "יום השואה בעיניהם מתקדמות: אתניות, מעמד וחינוך בישראל", בתוכה:
פוליטיקה- כתוב עת ישראלי למדע המדינה ויחסים בינלאומיים, גליון מס. 1, יוני, עמ'

- מסאלחה, محمد (2009). "חינוך אלטרנטיבי בחברה הערבית-פלסטינית בישראל". אלפים 34, נובמבר

שיעורים 11+12: סוציאולוגיה של בית-הספר

בית-הספר כמבנה חברתי וכחירה של הבניה תרבותית ויחסי גומלין. שיעורים 8 ו- 9 ידונו במבנה הפורמלי של בית-הספר ובאינטראקטיות המתקיימות בין כתליו. בנוסף, ידונו השיעורים בתפישות נוספות המבוקשות לבטל את בית-הספר.

קריאה חובה:

- גופמן, א.ת (1973). "המאפיינים של מוסדות כוללים", בתוכה: ליסק, משה, סוגיות בסוציאולוגיה, מבנה וריבוד חברתי. תל-אביב, עם עובד, עמ' 264-303.

- איליץ', איין (1973). ביטול בית-הספר, מסדה.

שיעור 13: החינוך בראשיה ארגונית: תרבות בית-הספר

קריאה חובה:

-
- סרג'ובני, ג. תומס (2002). "מבוא לתרבות הבית-ספרית", בתרק: ניהול בית-הספר: היבטים עיוניים ומעשיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 165-173.
 - ענבר, דן (1997). "הכלא החינוכי החופשי: מטאפורות ודימויים", בתרק: איתן, פלדי (עורך), החינוך ב厰בחן הזמן, תל-אביב: רמות, עמ' 109-125.

שיעור 14: גלובליזציה, אידיאולוגיה, הkninit ידע וקוריקולום

שני השיעורים ידנו בקשר בין אידיאולוגיה לבין החינוך, באופן קביעת הקוריקולום והחומרים הנלמדים במערכת החינוך.

קריאה חובה:

- בן עמוס, א. (1995), "פלורליזם בלתי אפשרי? יהודים וצארים אירופיים יהודים עדות המזраה בתוכניות הלימודים בהיסטוריה בישראל", בתרק: דוד חן (עורך), החינוך לדורות המאה ה- 21, תל-אביב, עמ' 267-276.

- Banks, J. (2008). "Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age", In: *Educational Research*, Vol. 37, No. 3, pp. 129-139.

- Smith, Tuhwai Linda (1999). "Colonizing knowledges". In: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous People*, Ch. 3. London: Zed Books. Pp. 58-77.

Required Reading:

.les, Samuel (1971). "Unequal education and the reproduction of the social division of labor", *Review of Radical Political Economics*, 3 (4): 1-30.

- Randall, collins (1971). " Functional and Conflict Theories of Educational Stratification", *American Sociological Review*, Vol. 36, No. 6 (December), pp. 1002-1019.

שיעור 4: המשך גישות קלאסיות; גישת הפעולה בחקר החינוך

קריאת חובה

- Mehan, Hugh (1992). "Understanding inequality in schools: the contribution of interpretative studies", *Sociology of Education*, 65 (1), pp. 1-20.
- משונס, ג.ג (1998). "סודות הסוציולוגיה". בתוכה: סוציולוגיה, תל-אביב, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 1-70.

শיעורים 6+5: תאוריית ביקורתית בסוציולוגיה של החינוך

בשני השיעוריםណן בთיאוריות ביקורתית בסוציולוגיה של החינוך, התאוריה של "פדגוגיה ביקורתית", התאוריה של הרב-תרבותית בחינוך והגישה הפמיניסטית בחינוך.

קריאת חובה:

פדגוגיה ביקורתית:

- פרירה, פ (1981) [1972]. פדגוגיה של מודדים, תל-אביב, מפרש. פרק 2, עמ. 59-76.
- הרץ-לזרוביץ, ר. (2001). "פדגוגיות ביקורתיות וחדשניות ומיקומן בבתי-הספר הישראלי" בשנות האלפיים", עיונים בחינוך; כתבת עת לחקור החינוך 1, 5, עמ' 89-131.

פדגוגיה רב-תרבותית:

קריאת חובה:

- יונה, יוסי (2005). "מדיניות החינוך והתרבות: מהטרוגניות תרבותית לרבות-תרבותיות?", בתוכה: בזכות ההבדל- הפרויקט הרב-תרבותי בישראל, ירושלים ותל-אביב: מכון/on ליר/הקבוץ המאוחדת עם מדימס 55-112.

- Banks, J. (1995). "Multicultural education: Historical development, dimensions, and practice", In: J. Banks & A. McGee Banks (Eds.), *Handbook of Research on Multicultural Education*. NY: McMillan Publishers, pp. 3-24.

שיעור 7: צפיה בסרט

שיעור זה מיועד לצפיה בסרט.

שיעור 8: פדגוגיה פמיניסטית:

קריאת חובה:

- אברהםי-עינת, יהודית (1995). " מסרים גלויים וסמיים במערכת החינוך הישראלית- מחשבות בעקבות מצאי מחקר". בתוכה: סגן, נאותה (עורכת) מצא מין את שווינו: מקרה לעובדי הוראה, ירושלים: משרד החינוך והתרבות, עמ' 116-109.

- אדי-רקלח, אודרי (2003). דומיננטיות של נשים בבית-הספר ורפורמות חינוכיות. בתרן: יובל דרור, דוד נבו ורנה שפירה (עורכים), *תמודדות בחינוך: קווים למדיניות החינוך בישראל לשנות האלפיים* (עמ' 267-288). תל-אביב: רמות - אוניברסיטת תל-אביב.

- Arnot, Madeleine (2002). 'Schooling in Capitalist America' revisited. In: *Reproducing Gender: Selected Critical Essays on Educational Theory and Feminist Politics* (pp. 200-225). London: RoutledgeFalmer.

שיעורים 9+10: חינוך וריבוד: מעמד, אתניות וללאומיות

קריאה חובה:

- Reay, Diane (2001). *Finding yourself or loosing yourself? Working class relationships to education*. *Journal of Education Policy* 16 (4): 333-346.

- Brown, Philip (2006). "The Opportunity Trap". In: Hugh Lauder, Philip Brown Jo-Anne Dillabough and A.H. Hasley (eds.), *Education' Globalization and Social Change*, pp. 381-397.

- יונה, יוסי (1995). "תל אביב לא מאמין בדרכם", הד החינוך, ס"ט (8-7).

- לוי, גל ותמר ברקאי (1988). "יום השווה בעניינים מתקדמות: אתניות, מעמד וחינוך בישראל", בתרן: פוליטיקה- כתוב עת ישראלי למדע המדינה ויחסים בינלאומיים, גליון מס. 1, יוני, עמ' 3.

- מסאלחה, محمد (2009). "חינוך אלקטרוני בחרה הערבית-פלסטינית בישראל". אלפים 34 נובמבר

שיעורים 11+12: סוציאולוגיה של בית-הספר

בית-הספר כמבנה חברתי וכזירה של הבניה תרבותית ויחסי גומליין. שיעורים 8 ו- 9 ידנו במבנה הפורמלי של בית-הספר ובאינטראקטיזם המתקיים בין כתליין. בנוסף, ידנו השיעורים בתפיסות נוספת המבקשות לבטל את בית- הספר.

קריאה חובה:

- גופמן, א.ת (1973). "המאפיינים של מוסדות כולליים", בתרן: ליסק, משה, סוגיות בסוציאולוגיה, מבנה וריבוד חברתי. תל-אביב, עם עובד, עמ' 303-264.

- איליז', איין (1973). *ביטול בית-הספר*, מסדה.

שיעור 13: החינוך בראיה ארגונית: תרבות בית-הספר

קריאה חובה:

- סרג'ובני, ג. תומס (2002). "מבוא לתרבות הבית-ספרית", בתרן: ניהול בית-הספר: היבטים עיוניים

ומעשיים, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 173-165.
- ענבר, דן (1997). "הכלא החינוכי החופשי: מטאפורות ודים", בטור: איתן, פלדי (עורך), החינוך
במחן הזמן, תל-אביב: רמות, עמ' 109-125.

שיעור 14: גלובליזציה, אידיאולוגיה, הkninit ידע וקוריקולום

שני השיעורים ידונו בקשר בין אידיאולוגיה לבין החינוך, באופן קביעת הקוריקולום והחומרים הנלמדים במערכת החינוך.

קריאה חובה:

- בן עמוס, א. (1995), "פלורליזם בלתי אפשרי? יהודים וצאצאי אירופה ויהודים עדות המזרח בתוכניות הלימודים בהיסטוריה בישראל", בטור: דוד חן (עורך), החינוך לכראת המאה ה- 21, תל-אביב, עמ' 267-276.

- Banks, J. (2008). "Diversity, Group Identity, and Citizenship Education in a Global Age", In: *Educational Research*, Vol. 37, No. 3, pp. 129-139.

- Smith, Tuhiwai Linda (1999). "Colonizing knowledges". In: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous People*, Ch. 3. London: Zed Books. Pp. 58-77.

Additional Reading Material:

None

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %
Presentation 0 %
Participation in Tutorials 20 %
Project work 60 %
Assignments 20 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information:

None